

הצגת האישה בפרקים א-ב

- בראשית פרק א:** (כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:
(כח) וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ...
- בראשית פרק ב:** (כא) וַיִּפֹּל ה' אֱלֹהִים תְּרִדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה:
(כב) וַיְכֵן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצֶּלַע אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיִּבְאֶהָ אֶל הָאָדָם:

מדוע נבראה האישה לפי פרק ב - האם לשם פריה ורבייה כמו בפרק א? נעיין בפסוקים:

בראשית פרק ב: (יח) וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבִדּוֹ אֶעֱשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ: (יט) וַיִּצַּר ה' אֱלֹהִים מִן הָאָדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל הָאָדָם לִרְאוֹת מַה יִּקְרָא לוֹ (כ) ... וּלְאָדָם לֹא מָצָא עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ:

הארה: הרב י"ד סולובייצ'יק על תכלית הנישואין:

הרב י"ד סולובייצ'יק בספרו אדם וביתו, (ירושלים, תשס"ב, עמ' 47-78) מצביע על שלוש מטרות של הנישואין. הראשונה
בפרק א בבראשית - פרייה ורבייה, השנייה בפרק ב בבראשית - הפגת הבדידות הקיומית של האדם.
מטרה שלישית - יצירת חברה מתוקנת, כמו שעלה מנישואיהם של אברהם ושרה.

נעיין איך רש"י מיישב את סדר הבריאה:

רש"י (א, כז): **זכר ונקבה ברא אותם** (א, כז), ולהלן הוא אומר 'ויקח אחת מצלעותיו' (ב, כא) וגו'.
מדרש אגדה: שבראו שני פרצופין בבריאה ראשונה ואחר כך חלקו.
ופשוטו של מקרא כאן הודיעך שנבראו שניהם בשישי ולא פירש לך כיצד ברייתן ופירש לך במקום אחר

הארה: כותב **הרב אלישיב קנוהל** בספרו איש אישה (עמ' 189-190):

אדם הראשון בבריאתו היה מכלול של איש ואישה. כך נפרש את הפסוק "וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָא אֹתָם". פירוש, צלם האלוקים הוא הזכר והנקבה יחדיו... שניהם ביחד... 'אדם'. זאת אומרת, צלם אלוקים הוא האיש והאישה ביחד. אח"כ, הקב"ה מנסר את הצלע של האדם, קרי, את צידו האחד ויוצר כאן שתי רשויות נפרדות. אולי, כדי שכל אחת תצליח לבטא דברים שונים בדרך שלמה יותר מאשר אילו היה הכל נתון בתוך ישות אחת... שתי ישויות אלו ביחד נקראת אדם... הם במהותם אחד...

ואכן, רש"י לפסוק כ בפרק ב כותב: "מצלעותיו - מסטריו, כמו 'ולצלע המשכן' זהו שאמרו שני פרצופים נבראו."

בראשית פרק ב: (יח) ויאמר ה' אלהים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו:

(יט) ויצר ה' אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו: (כ) ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו:

(כא) ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם וישן ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר תחתנה:

רש"י (ב, כ-כא): ולאדם לא מצא עזר ויפל ה' אלוהים תרדמה - כשהביאן, הביאן לפניו כל מין ומין זכר ונקבה, אמר: לכולם יש בן זוג ולי אין בן זוג, מיד 'ויפל':

הרמב"ן: והנכון בעיני, כי לא היה החפץ לפניו יתברך לקחת צלעו ממנו עד שידע אדם שאין בנבראים עזר לו, ושיתאווה שיהיה לו עזר כמותם. ומפני זה היה צריך לקחת ממנו אחת מצלעותיו. וזה טעם "ולאדם לא מצא עזר כנגדו".

ואמנם תגובת האיש (בפסוק כג) למראה האישה הייתה מאד נלהבת ואפשר לראות בדבריו מעין שיר: "ויאמר האדם:

זאת הפעם

עצם מעצמי ובשר מבשרי

לזאת יקרא אשה - כי מאיש לקחה זאת:

בפסוק כד מתאר הכתוב את עוצמת הקשר שנוצר בין בני הזוג "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד:" האדם מברך את אשתו ומוכן לעזוב את הוריו אהוביו מבית.